

OUDER WORDEN EN RIJVAARDIGHEID

De auto, onze vrijheid. Spijts alle verkeersellende, ongevallen en files is de slogan actueler dan ooit. Des te meer wanneer we zien dat openbare vervoersmaatschappijen het minder nauw nemen met hun publieke opdracht en kwetsbare burgers zo nog meer het isolement induwen.

Voor onze generatie is de auto een verlengstuk van het leven, een garantie op vrijheid en autonomie.

Maar er is veel te doen rond onze rijvaardigheid. De gangbare mening heerst dat we vaker bij ongevallen zouden betrokken zijn omdat de fysieke en mentale alertheid afnemen met de leeftijd. Ouderen zouden trager reageren, minder bij de pinken zijn en onvoldoende vertrouwd met de wegcode.

Om die redenen leggen sommige Europese landen regels en zelfs beperkingen op aan bestuurders vanaf een bepaalde leeftijd.

Een vergelijkende studie brengt al snel aan het licht dat een rode draad in deze kwestie ver zoek is. Elk land doet het op zijn manier. Zo is er in Nederland een verplichte medische keuring bij verlenging van het rijbewijs vanaf 75 jaar. In het Verenigd Koninkrijk moeten bestuurders vanaf 70 jaar elke drie jaar hun rijbewijs laten verlengen en hebben ze een strenge meldplicht ingeval van medische aandoening die de rijvaardigheid kan beïnvloeden. In Spanje zijn medische evaluaties voor personen vanaf 65 jaar verplicht en kunnen er beperkingen worden opgelegd. België en Duitsland ten slotte vertrouwen meer op zelfregulering van de persoon, restricties kunnen wel worden opgelegd om ernstige redenen.

Dit is de realiteit waarmee we in Europa te maken hebben, maar is er eigenlijk een probleem met de oudere weggebruikers?

Het antwoord daarop is 'neen', want wat blijkt uit een studie van Vias, het voormalige Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid? Van alle leeftijdscategorieën blijkt de schadefrequentie het laagst bij 61-70 jarigen, ze neemt bij stijgende leeftijd weer toe maar stijgt nooit ver boven het gemiddelde uit. Voor de 81- tot 85-jarigen ligt de schadefrequentie op het gemiddelde.

Een verrassend resultaat dat veel te maken heeft met het rijgedrag van de oudere mens. Hij/zij beweegt zich voorzichtiger in het verkeer, houdt zich aan de maximum snelheid, neemt mettertijd enkel nog gekende routes en/of rijdt enkel overdag. Het is een mooi voorbeeld van adaptatie, omgaan met beperkingen en er het beste van maken.

De zogezegde problematiek rond ouderen in het verkeer blijkt een opgefokte kwestie te zijn die zich in de hoofden heeft genesteld. Er is geen enkel wetenschappelijk bewijs dat 60-plussers meer brokken zouden maken, integendeel. Dat het hier gaat over negatieve beeldvorming en leeftijdsdiscriminatie is zonneklaar.

Bepaalde verzekeringsmaatschappijen houden de mythe maar al te graag mee in stand en spinnen daar garen bij. Ze bieden duurdere polissen aan om de 'grotere risico's' van ouderen in het verkeer te dekken. Dezelfde trend zien we bij (buitenlandse) autoverhuurbedrijven. Sommige spelen het spel eerlijk, zijn integer en transparant, andere hanteren vage regels op basis van willekeur, stellen absurde eisen en vragen hogere huurbedragen en extra garanties.

Als autobestuurder kunnen we het verschil maken door elke maatschappij te bannen die leeftijdstoelagen vraagt of andere eisen stelt. Kritisch zijn en blijven, we hebben er alle belang bij.

Mieke